

IV kategoria – Twórca i działacz Kultury

Markę Tatrzańską otrzymał **Władysław Trebunia-Tutka**, artysta plastyk, muzykant-prymista i instrumentalista, nauczyciel muzyki. **Władysław Trebunia-Tutka** pochodził z góralskiego rodu baców i muzykantów, zasiedziatego w Poroninie. Jego przodkiem był słynny podhalański dudziarz, Stanisław Budz-Mróż.

Niepowtarzalny malarz i charyzmatyczny muzyk Władysław Trebunia był nie tylko artystą-malarzem i muzykiem-instrumentalistą, był także pedagogiem i projektantem. Urodził się 15 lutego 1942 roku w Poroninie, jako syn Jana i Ludwiny z domu Budz-Lepsiok. Od najmłodszych lat przejawiał wielki talent muzyczny i plastyczny, rozwijany, między innymi, przy pomocy malarzy bywających w jego domu rodzinnym. Do szkoły podstawowej chodził w Poroninie, później uczęszczał do Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie. Krakowską Akademię Sztuk Pięknych, Wydział Tkaniny Artystycznej, ukończył w roku 1968.

Ożenił się z Zofią Czernik-Kubanek. Kolejno rodzą się: Krzysztof - obecnie architekt, muzyk i nauczyciel, Anna – graficzka i muzykantka, Jan - lutnik, muzyk i projektant mody. Władysław Trebunia Tutka do końca życia mieszkał tworzył w Białym Dunajcu.

W roku 1969 został członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. W tym czasie uprawiał różne dziedziny sztuk plastycznych: malarstwo sztalugowe i ścienne, projektowanie tkanin unikatowych i witraży, malarstwo na szkle. Zajmował się również grafiką książkową. Jednocześnie w latach 1970-1971 pracował w ZWW CEPELIA w Zakopanem na stanowisku kierownika artystycznego, a później przez kilka lat uczył przedmiotów artystycznych w Technikum Tkactwa Artystycznego im. Heleny Modrzejewskiej w Zakopanem.

Artysta brał udział w 35 wystawach zbiorowych w kraju i za granicą: w Belgii, Holandii, Francji, Niemczech, Szwecji, Hiszpanii, Rosji, Kanadzie, USA, miał również 30 wystaw indywidualnych, między innymi: BWA (Zakopane, 1996), BWA (Nowy Sącz, 1996), Galeria Łódzkiego Centrum Kulturalnego (Łódź, 1998), Galeria Centrum NCK (Kraków, 2000), Galeria KBS (Kraków, 2001), Galeria Bronisława Chromego (Kraków, 2001).

Na Podhalu pozostało wiele śladów jego działalności plastycznej, na przykład polichromia w kaplicy M.B. Nieustającej Pomocy w kościele parafialnym w Poroninie, kompozycje o tematyce sakralnej w kościołach w Skrzypnem, Cichem, Gliczarowie, Murzasichlu, w kaplicy w Białym Dunajcu i na Stasikówce. Wspólnie z synem Krzysztofem ozdobił wnętrza kościołów w Skrzypnem i Bańskiej Górnej.

W świątyniach podhalańskich można podziwiać jego witraże: „Święci polscy” w kościele parafialnym w Skrzypnem, „Dwunastu Apostołów” w kościele oo. Salwatorianów w Zakopanem, „Siklawa” do poematu „Źródło” z Tryptyku Rzymskiego Jana Pawła II w kościele parafialnym w Bukowinie Tatrzańskiej. Wykonał również malowidła ściennie w Domu Podhalańskim w Ludźmierzu. W roku 1978 jego gobelin „Śpiący rycerze”, znajdujący się w Muzeum Tatrzańskim, został wyróżniony na ogólnopolskiej wystawie „400 dzieł na 400-lecie Zakopanego” i zakupiony przez Ministerstwo Kultury i Sztuki. Trzeba podkreślić, że prace artysty - olejne i na szkło - zakupiono do wielu kolekcji europejskich i amerykańskich, a malowidła i kompozycje ściennie zdobią instytucje, domy prywatne, a nawet restauracje regionalne.

W szkole średniej i podczas studiów należał do zespołu studenckiego „Hyrni”, a następnie „Skalni”. Przez ponad 30 lat był instruktorem zespołów regionalnych: „Małe Podhale” w Białym Dunajcu. Pracował w MDK „Jutrzenka” w Zakopanem jako nauczyciel muzyki, między innymi w zespołach „Zornica”, w GOK w Poroninie i w Białym Dunajcu. Związek Podhalan w uznaniu Jego zasług dla folkloru podhalańskiego przyznał Mu honorowe członkostwo Związku.

Władysław Trebunia-Tutka był też uznanym i wybitnym prymistą podhalańskim, niekwestionowanym autorytetem dla wielu pokoleń górali w dziedzinie muzyki, tańca i śpiewu. Jako najzdolniejszy uczeń Stanisława Nędzy-Chotarskiego i Bronisławy Koniecznej-Dziadońki, pielęgnował i kontynuował ich spuściznę, nadając jej własny, niepowtarzalny styl. Już jako trzynastoletni chłopak „prymował” w kapeli swoich starszych braci, zdobywając drugą nagrodę w Konkursie Muzyk Podhalańskich w roku 1955 i nagrodę indywidualną na Światowym Festiwalu Młodzieży w Warszawie w tym samym roku.

Zdobył też najwyższe laury w dziedzinie tradycyjnej muzyki ludowej, między innymi . „Basztę” w Kazimierzu Dolnym w roku 1991 z Kapelą Rodzinną Trebuniów-Tutków. Najczęściej koncertował z tym właśnie zespołem, założonym i prowadzonym przez syna Krzysztofa. Również z tym zespołem Władysław Trebunia Tutka koncertował na największych festiwalach Muzyki Świata w Europie, Azji i Ameryce Północnej, reprezentując Polskę, między

innymi na EXPO w Portugalii i Japonii. Trebunie Tutki uhonorowani zostali tytułem „Ambasador Polszczyzny” za „autentyzm gwary wykorzystywanej w twórczości zespołu” i nominacją do nagrody polskiej Akademii Fonograficznej Fryderyk 2009 za album "Songs of Glory" („Pieśni Chwały”), nagrany z jamajskim zespołem roots reggae Twinkle Brothers.

Władysław Trebunia Tutka odznaczony został między innymi Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Nagrodą im. Stanisława Witkiewicza, Medalem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zasłużony dla Kultury Gloria Artis” , prestiżową Nagrodą im. Oskara Kolberga, dwukrotnie Złotą Odznaką „Za zasługi dla Zakopanego” i Odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”.

Zmarł po ciężkiej i długotrwałej chorobie 3 grudnia 2012 roku. i pochowany został na cmentarzu w Poroninie.

<http://zakopanedlaciebie.pl/pl/sylwetki/c2134.html>

